

Tallinna Kopli Ametikool Kutsehariduse õppekava Nooremaednik

Põhiõpingute moodulite rakenduskava			
Sihtrühm	põhihariduse või põhihariduse nõudeta õppijatele		
Õppevorm	koolipõhine statsionaarne õppevorm		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Sissejuhatus õpingutesse	2	H. Molok
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet nooremaedniku kutsest, eriala õppekavast ja õppetöö korraldusest, kutsestandardist ja õpingute jätkamise võimalustest.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Mõistab aianduse tähtsust Eesti majanduses ja tööandja ootusi õppijale	<ul style="list-style-type: none">tutvub nooremaedniku kutsega, nimetab Eesti suuremaid aiandusettevõtteidleiab teavet nooremaedniku kutsestandardi ja kutse andmise kohta, arutleb saadud teabe põhjal aedniku isikuomaduste, kutse- eetika ja kutsenõuete ülekirjeldab aednikuõppe seoseid erinevate võtmepädevustegaannab kaasõppijatele ülevaate aednikutööga seonduvast kirjandusteosest/artiklist.		
2. Tutvub kooli õppekeskkonnaga, saab ülevaate kooli õppekorraldusest ja õppimisvõimalustest	<ul style="list-style-type: none">leiab erinevatest teabeallikatest infot õppetööga seonduvate materjalide kohta, arutleb rühmatöös õppija kohustuste ja õiguste teemalkülatab juhendamisel lähipiirkonna aiandusettevõtteid, osaleb muuseumitunnis ning analüüsib nähtutvormistab praktilise aiandusalase tegevuse kohta ettekande ja analüüsib oma hoiakuid, oskusi, teadmisi ning kutse-eeetikat aednikutööstutvub erialase portfoolio koostamise vajaduse ja põhimõtetega		

3. Tutvub Eesti mullastiku, kliima ja taimekooslustega ning nende seaduspärasustega	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab Eesti mullastiku, kliima ja taimeliikide mitmekesisust, kasvunõudeid ja suhteid keskkonnaga, kasutades teabe leidmisel erinevaid allikaid • tunneb ära ja nimetab looduslikke taimi (vt nimekiri) eesti ja ladinakeelsete taimenimedega
4. Mõistab tervise tähtsust, aednikutöös esinevaid riske ja rakendab töötervishoiu põhimõtteid ning ergonoomilisi töövõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab aednikuameti praktilisi töid aastaringi lõikes • hindab praktiliste tööde käigus tekkivaid terviseriske aiatöödel • koostab ettekande tööohutuse teemal aedniku erialal
Teemad, alateemad	Kooli aianduse eriala õppekava ja õppekorralduseeskiri, kutsestandard, aedniku kutse omistamine, aedniku õppe- ja töökeskkond, Eesti mullastik, kliima ja taimekooslused, tööohutus aedniku erialal, aedniku kutse-eesitika, esmaabi.
sh iseseisev töö 8 tundi	Praktilise aiandusalase tegevuse analüüs (hindab analüüsib oma hoiakuid, oskusi, teadmisi ja kutse-eesitikat aednikutöös), ettekanne tööohutuse teemal
sh praktika	-
Õppemeetodid	Loeng, iseseisev töö, õppekäik, rühmatöö
Hindamine	Mitteeristav
sh hindekriteeriumid	-
Hindamisülesanded	<p>1. <u>Kirjalik test</u> kirjeldab Eesti kliimat, mullastikku ja taimekooslusi nimetab vähemalt 15 Eesti flooras kasvavat taime ning kirjeldab kasvukoha seaduspärasusi sõltuvalt kasvukohast, valgus- ja pinnasetingimustest.</p> <p>2. <u>Aednikutöö eriala kirjeldus ja analüüs</u> vormistab juhise järgi praktilise aiandusalase tegevuse kohta ettekande, milles analüüsib oma hoiakuid, oskusi, teadmisi ning kutse-eesitikat aednikutöös. Hindab praktiliste tööde käigus esineda võivaid terviseriske ning kirjeldab tööohutuse tähtsust ja ergonoomiliste töövõtete vajadust aedniku erialal. Kasutab nimetatud tööks erialast kirjandust, veebimaterjale ning erialase ettevõtte külastuskogemust või muuseumitunnis käsitletud teemat. Koostab juhendamisel portfoolio osa eriala valiku kohta ning esitleb tehtud ülesande.</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud mooduli õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel, sooritanud kõik hindamisülesanded, sh iseseisva töö tulemusele arvestatud („A“)
sh hindamismeetodid	Rühmatööd, kirjalikud tööd, iseseisev töö, praktiline töö, õppekäik
Õppematerjalid	Allik, H. jt. Kodaniku käsiraamat. Tallinn, 2006 Luhaäär, L., Pais, I. Õpiobjekt: Töö- ja puhkeaeg. Eesti Hotelli ja Turismimajanduse Erakool. [http://koolielu.edu.ee/ehte/tooaeg/]. 04/08/2009

	<p>Luhaäär, L., Pais, I. Õpiobjekt: Tööleping. Eesti Hotelli ja Turismimajanduse Erakool. [http://koolielu.edu.ee/ehte/tooleping/]. 04/08/2009</p> <p>Kooli õppekorralduseeskiri</p> <p>Tallinna Kopli Ametikooli nooremaedniku tase 3 õppekava</p> <p>V. Masin „Botaanika IV“ 1976 TLN</p> <p>Eesti taimede välimääraja</p> <p>Eesti taimekooslused, õpiobjekt</p>
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	3	I.Pöld A.Karits

Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis; selgitab enda ja ettevõtte toimimist turumajanduse tingimustes; mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas; saab aru oma õigustest ja kohustustest töökeskkonnas toimimisel; käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
1. Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevaid ja nõrku külgi • seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega • leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste, praktika- ja töökohtade kohta ning koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus) lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast • valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul
2. Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab enda majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest ning koostab juhendamisel enda lühi- ja pikaajalise karjääriplaani • selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust • koostab juhendi alusel elektrooniliselt enda leibkonna ühe kuu eelarve • loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ja täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni • leiab iseseisvalt informatsiooni finantsasutuste poolt pakutavate peamiste teenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta, kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik; • kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani
3. Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis enda õpitavas valdkonnas ning võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast enda võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana • kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid, tutvustab ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda • kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani
4. Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab meeskonnatööna kultuuride vaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele

	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse peamisi suundumisi lähtudes riiklikust strateegiast • tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja kirjeldab riskianalüüsi olemust • tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks • tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt seadusandluses sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega, leiab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni erinevatest allikatest juhtumi näitel • kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas • leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta, loetleb iseseisvalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente ning võrdleb töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi • arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist • kirjeldab iseseisvalt juhendi alusel üldist asjaajamist ja dokumendihaldust organisatsioonis ning koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt • kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega
5. Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab situatsioonile sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist • kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava • järgib üldtunnustatud käitumistavasid • kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid • kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel • kirjeldab meeskonnatööna kultuuride vaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele
Teemad, alateemad	Karjääriplaneerimine, suhtlemisviisid ja vormid, kehtestav ja mittekehtestav käitumine, majanduse valdkonna põhimõisted, majanduse olemus ja toimimisprintsipiid, ettevõtluse põhialused, ettevõtluse roll igapäevaelus, Tööõigus ja sellega seotud seadusandlikud aktid, töötaja õigused ja kohustused, töökeskkonnaohutus, töökeskkonna riskifaktorid, esmaabi põhialused, meeskonnatöö olemus ja põhimõtted.
sh iseseisev töö 20 tundi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab etteantud juhendite alusel CV, motivatsioonikirja ja sooviavalduse. 2. Koostab juhendi alusel elektrooniliselt enda leibkonna ühe kuu eelarve. 3. Leiab juhtumi näitel, etteantud juhendite alusel erinevatest allikatest töötervishoiu ja tööohutuslase informatsiooni

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Koostab juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja 5. Koostab ülesande alusel referaadi „Suhtlemisetüübid“ 6. Lahendab ülesande alusel meeskonnatööna teenindussituatsiooni, selgitab kliendikeskse teeninduse põhimõtet
sh praktika	-
Õppemeetodid	Loeng, rühmatöö, iseseisevtöö infoallikatega, esitluste koostamine ja esitamine, ajurünnak,
Hindamine	Mitteeristav
sh hindekriteeriumid	-
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on omandanud mooduli õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel, sooritanud kõik hindamisülesanded, sh iseseisva töö tulemusele arvestatud („A“)
sh hindamismeetodid	Testid, referaadid, iseseisevtöö, kontrolltöö
Hindamisülesanded	<ol style="list-style-type: none"> 1. Loetleb lähtuvalt ülesandest tööandja kohustused ja õigused vastavalt töölepinguseadusele. 2. Koostab ja täidab ülesanne juhendi põhjal XL vormis tööaja normide tabeli 3. Nimetab ülesanne juhendi põhjal Eestis kehtivad riiklikud ja kohalikud omavalitsuse maksud ja maksumäärad ning terminid 4. Koostab meeskonnatööna juhendi alusel enda tegevusplaani tulekahju puhkemisel töökeskkonnas
Õppematerjalid	<p>Suhtlemise ABC, Isiksuse testid, Majanduse käsiraamat, Abiks ettevõtjale. Arrak, A. jt. Majanduse ABC. Trt: OÜ Greif, 2002. (T1);</p> <p>Arrak, A. jt. Majanduse algkursus. Trt: OÜ Eric, 1995. (T1);</p> <p>Randma, T. jt. Ettevõtluse alused. Õppematerjal. Tln: OÜ Infotrükk, 2008. (T2);</p> <p>Pramann Salu, M. Ettevõtluse alused. Tln: Ilo, 2005. (T2);</p> <p>Türk, V. Turumajandus kõigile. Tartu, 1995. (T3);</p> <p>Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused I. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/majanduse_alused1/]. 04/08/2009 (T1);</p> <p>Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused II. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/majanduse_alused2/]. 04/08/2009.(T1);</p> <p>Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused III. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/tootus_inflatsioon_raha_pangandus/]. 04/08/2009. (T1);</p> <p>Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused IV. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/turg_noudlus_pakkumine/]. 04/08/2009. (T1);</p> <p>Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused V. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotte_tulud_ja_kulud/]. 04/08.2009. (T1);</p> <p>Tsarjov, R. Üpiobjekt: Palgaarvestus ja deklareerimine. Suuremõisa Tehnikum, 2007.</p>

	<p>[http://www.smt.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%20f5piobjektid%202/palgaarvestus/]. 04/08/2009. (T1); Tsarjov, R. Õpiobjekt: Rahaliste vahendite arvestus. Suuremõisa Tehnikum, 2007.</p> <p>[http://www.smt.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%20f5piobjektid%202/raha%20arvestus/]. 04/08/2009. (T1); Tolk, Ü. Õpiobjekt: Ettevõtlus ja ettevõtja. Tartu KHK.</p> <p>[http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotlus/]. 04/08/2009. (T2); Tolk, Ü. Õpiobjekt: Ettevõtlusega alustamine. Tartu KHK.</p> <p>[http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotlusega_alustamine/]. 04/08/2009. (T2); Tolk, Ü. Õpiobjekt: Sihtturu leidmine. Tartu KHK.</p> <p>[http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/turundus/]. 04/08/2009. (T3); Tolk, Ü. Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK.</p> <p>[http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/SWOT/]. 04/08/2009. (T3); Tolk, Ü. Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/kysitus/]. 04/08/2009. (T3).</p>
--	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Köögiljandus	6	D. Pšenitšnoi H. Molok
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskused köögiviljakultuuride tootmiseks avamaal ja katmikalal järgides head aiandustava ning keskkonna- ja tööohutusnõudeid		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		

<p>1. Teab köögiviljakultuuride liike</p>	<ul style="list-style-type: none"> • eristab ja iseloomustab peamisi köögiviljakultuuride liike morfoloogia ning söödavate osade alusel • nimetab köögiviljataimi eesti ning ladina keeles (vt nimekiri) ja süstematiseerib neid • selgitab köögiviljade süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogilisi iseärasusi ning agrotehnikat • eristab köögiviljakultuuride seemneid, nimetab neid ladinakeelsete taime nimetustega • koostab köögiviljakultuuride seemnete seemnekogu
<p>2. Valmistab juhendamisel ette köögiviljakultuuride külvi- ja istutuspinna, külvab ja istutab köögiviljakultuure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb köögiviljakultuuride kasvupinnaste omadusi • Määrab juhendi järgi mulla lõimise ja happesuse • teostab juhise alusel eeltööd köögiviljakultuuride külvamiseks (mulla parandamine, niisutamine, substraadi segamine) • valmistab ette köögiviljakultuuride külvamiseks töökoha, lähtub planeeritavast tegevusest ja tootmisplaanist ning osaleb tulemuslikult meeskonnatöös juhendamisel • hindab paljundus- ja istutusmaterjali kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle juhise alusel • külvab, pikeerib ja istutab köögiviljakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutuskeemile juhendamisel • kastab, väetab, multšib köögiviljakultuure juhise järgi • kasutab tööülesannete täitmisel tööriistu, seadmeid ja masinaid säästlikult ja järgides tööohutusnõudeid
<p>3. Vastavalt etteantud juhistele hooldab köögiviljakultuure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määrab köögiviljakultuuride hooldustööde vajaduse lähtudes köögiviljataimede agrotehnoloogiast, selgitab valiku põhimõtteid • kastab käsitsi või kastmissüsteemidega, vajadusel reguleerib juhendamisel kastmissaadmeid, sh automatiseeritud kastmissüsteeme, järgides kasutusjuhendit ja juhiseid • väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises valides sobiva väetise juhendi järgi • liigitab ja kirjeldab enamlevinud köögiviljakultuuride (vt nimekiri) kahjustajaid • viib läbi taimekaitsetööd köögiviljade kahjustajatetõrjeks lähtudes juhistest ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid • kirjeldab köögiviljaaias kasvavaid umbrohtusid vastavalt nimekirjale • teeb umbrohutõrjet, arvestades köögiviljakultuuride eripära ja töömahtu juhise järgi ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid • kärbib, pintseerib ja harvendab köögiviljakultuure, lähtudes taime iseärasustest, vajadustest või hoolduskavast juhendamisel • kaitseb taimi ebasoodsate loodus- ja tehiskeskkonna mõjude eest, kasutades vastavaid abivahendeid juhendamisel • multšib köögiviljakultuure vastavalt etteantud juhiste arvestades agrotehnilisi nõudeid • teeb hooldustööd käsitsi või kasutab vastavaid masinaid jälgides köögiviljataimede (sh ajatatavad kultuurid) kasvutingimusi juhise alusel

<p>4. Vastavalt etteantud juhistele koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab saagi või toodangu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vastavalt etteantud juhistele koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu • vastavalt etteantud juhistele pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest • komposteerib taimejäänused orgaanilise aineriinge tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks juhindudes keskkonnanõuetest • utiliseerib järelejäänud taimejäänused vastavalt juhisele ja jäätmekäitlusseadusele • täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, hindab oma töö tulemusi
<p><i>Teemad, alateemad</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Köögiviljakultuurid, nende liigitus. Köögiviljakultuuride määramine ja ladinakeelsed taimenimetused. Köögiviljakultuuride klassifikatsioon. 2. Erinevad kasvupinnased, mullaparandusained ja multsid. Mulla lõimise ja happesuse määramine 3. Materjalide tundmaõppimine (kasvusubstraat, külvis, väetis, taimekaitsevahendid, aiatarvikud jm). Mahtude arvutamine ja arvestamine. Asjakohaste allikate kasutamine. 4. Kasvukoha ettevalmistus. Külvi- ja kasvusubstraadid ning nende segamine, niisutamine ja külviks ettevalmistamine. Sobivate tööriistade- ja vahendite tundmine ja kasutamine, korrastamine ja hoiustamine. 5. Leht-, juur-, vili-, ja õisköögiviljad. Sibul- ja kaunköögiviljad. Maitse- ja ravimtaimed. Mitmeaastased köögiviljad. Ajatatavad köögiviljad. 6. Avamaa köögiviljade maheviljeluslik kasvatamine. 7. Katmikköögiviljade kasvatamine. Kasvatamise iseärasused ja agrotehnika. 8. Maitsetaimede ja ajatatavate köögiviljakultuuride kasvatamine katmikalal. 9. Kvaliteedinõuded istikutele ja saagile. Töötlemine. Pakendamine. Märgistamisnõuded. Hoidlad.
<p>sh iseseisev töö 30 tundi</p>	<p>Köögiviljakultuuride ja maitsetaimede hooldustööd juhise alusel</p>
<p>sh praktika-</p>	
<p>Õppemeetodid</p>	<p>Loeng, praktiline töö, õppekäigud, probleemülesanne, diskussioon, harjutusülesanded, portfoolio koostamine, demonstratsioon</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanded sh hindekriteeriumid</p>	<p><u>Kompleksülesanne 1 Köögiviljakultuuride kasvatamine ja hooldamine</u> lävend: etteantud ülesandest lähtuvalt (külvis külvamiseks või istikute istutamiseks) valmistab juhendamisel ette kasvuala: segab substraadi, niisutab ja vajadusel parandab substraadi omadusi (lisades mullaparandusaineid). Teostab juhendamisel külvi või istutustöö ning vajadusel kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi.</p>

	<p>Koostab juhendamisel portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>hinne 4: Etteantud ülesandest lähtuvalt (mitme seemnekülvisel külvamiseks või istikute istutamiseks) valmistab vastavalt ette antud külvistest ette istutusala ning istutab ja kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi. Koostab portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi.</p> <p>hinne 5: Komplekteerib etteantud ala seemnekülvised ladinakeelsete nimede alusel, valmistab ette istutusala ning istutab ja kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi. Koostab portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. Teeb hooldustööde kohta põhjendatud ettepanekuid. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.</p>
	<p><u>Kompleksülesanne 2 Saagi koristamine</u></p> <p>lävend: koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse taimmaterjali ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhiste; pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib oma töö tulemust kasutades erialast sõnavara. Koostab juhendamisel portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>hinne 4: Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse taimmaterjali ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhiste, pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Järgib sobivat koristusaega ning hoiukoha tingimusi. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi. Koostab portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>hinne 5: Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse taimmaterjali ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhiste, pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Järgib sobivat koristusaega ning hoiukoha tingimusi. Eristab kultuure hoiutingimuste eripära alusel. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust juhise järgi. Koostab portfoolio köögiviljakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid</p> <p>Teeb tööde kohta põhjendatud ettepanekuid. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud</p>

	koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamismeetodid	Praktiline tööoskuste demonstratsioon, portfoolio, testid ja harjutusülesanded, taimede praktiline määramine
Õppematerjalid	Kuldkepp, P. Taimede toitumise ja väetamise alused. Tln: AS Infotrükk, 1994. Kärblane, H. /koost/. Taimede toitumise ja väetamise käsiraamat. Tln: Tallinna Raamatutrükikoda, 1996. Pallum, V. Suur taimekaitseraamat. Tln: Maalehe Raamat, 2007. Pallum, V. Taimekaitse köögiviljaaias. Tln: Maalehe Raamat, 2000. Teras, R. Aedniku ABC. Seemnest suureks. Tln: AS Ajakirjade Kirjastus, 2009. Annist, J. Aedniku ABC. Istutamise kunst. Tln: AS Ajakirjade Kirjastus, 2008. Bradley, S. Paljundamise alused. Kuidas teha nii, et taimi saaks palju? Tln:Maalehe Raamat, 2008. Meensalu, L., Järvan, M., Linnamägi, A., Roosve, G. F., Virit, V. "Köögiviljandus" 1988. 423 lk. Issako, L. „Köögiviljad ja maitsetaimed“ 1989. 159 lk. Eesti põllu- ja maamajanduse nõuandeteenistuse kodulehekülg [http://www.pikk.ee/] Jõgeva Sordiaretuse Instituudi kodulehekülg [http://www.sordiaretus.ee/]

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Puuviljandus	8	L. Mäss K. Laine V. Eskla
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised ja oskused puuviljanduskultuuride tootmiseks järgides head aiandustava ning keskkonna- ja tööohutusnõudeid.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Tunneb ja liigitab puuviljanduskultuure	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab puuviljanduskultuure eesti ning ladina keeles (vt nimekiri) ja süstematiseerib neid • määrab võrse järgi puuviljakultuure (vt nimekiri) 		

<p>2. Vastavalt etteantud juhistele valmistab ette puuviljakultuuride kasvukohta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab puuviljakultuuride kasvupinnaste omadusi • määrab juhendi järgi mulla lõimise ja happesuse • teostab juhendi alusel eeltööd puuviljakultuuride istutamiseks või külvamiseks (mulla parandamine: niisutamine, sobiva orgaanilise komponendi lisamine, väetamine jm) • valmistab ette tööplaani alusel puuviljakultuuride istutamiseks istutus- või külvikohad, lähtub planeeritavast tegevusest ja tootmisplaanist ning juhendamisel osaleb tulemuslikult meeskonnatöös • hindab paljundus- ja istutusmaterjali kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle juhise alusel, teab istikutüüpe ja istikutele esitatavaid kvaliteedinõudeid
<p>3. Valib juhendamisel paljundusmaterjali ja istutab või külvab puuviljakultuure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • arvestab materjalide (kasvusubstraat, mullaparandusained, istikud või seemned, multši jm) mahud vastavalt lähteülesandele kasutades erinevaid infoallikaid • istutab või külvab (seemikuid) puuviljakultuure käsitsi või masinaga vastavalt istutus- või külviskeemile juhendamisel • kastab, väetab, multšib puuviljakultuure juhise järgi • planeerib juhendamisel puuviljakultuuride toetussüsteemi paigaldamist, lähtudes kultuurist ja selle vajadusest • toestab istutatavad puuviljakultuurid ning valib sõltuvalt istikust sobiva toetussüsteemi juhise alusel • teostab juhendamisel istutusjärgse tagasilõikuse arvestades taime liiki, istiku tüüpi, suurust, kasutades ergonoomilisi töövõtteid • kasutab tööülesannete täitmisel tööriistu, seadmeid ja masinaid säästlikult järgides tööohutusnõudeid ning töötades ergonoomiliselt
<p>4. Vastavalt etteantud juhistele hooldab puuviljanduskultuure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liigitab ja kirjeldab enamlevinud viljapuude ja marjapõõsaste kahjustajaid (vt nimekiri), teeb taimekaitsetöid vastavalt juhistele ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid • eristab ja kirjeldab puuviljaaias levivaid umbrohtusid vastavalt nimekirjale, tõrjub umbrohtu kasutades selleks vajalikke tööriistu ja –vahendeid juhendi alusel • lõikab ja kujundab puuviljakultuuride võra vastavalt viljapuude ning marjapõõsaste kasvuseaärasustele, kasutades selleks ettenähtud tööriistu ja ergonoomilisi töövõtteid juhise alusel • viib läbi hoolduskava alusel mullaharimis- ja niitmistöid kasutades vastavaid tööriistu juhise alusel • selgitab väetamise põhimõtteid, mõju taimedele ja keskkonnale, väetab juhendamisel taimi vastavalt külvinormile järgides töö- ja keskkonna ohutusnõudeid • kastab juhise järgi puuviljakultuure käsitsi või kastmissüsteemidega • toestab juhise järgi puuviljakultuurid, arvestades taimede eripära

	<ul style="list-style-type: none"> • multšib puuviljakultuure juhendi järgi, arvestades taimede kasvunõudeid ja mullapinna seisundit, kasutades ergonoomilisi töövõtteid ja selleks ettenähtud tööriistu • kaitseb vastavalt etteantud juhiste taimi ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest ning kasutades vastavaid abivahendeid • komposteerib taimejätmed orgaanilise aineriingi tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks või utiliseerib taimejäänused jäätmeseadusest tulenevalt
5. Vastavalt etteantud juhistele koristab, sorteerib, pakendab, markeerib ning ladustab saagi või toodangu	<ul style="list-style-type: none"> • koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele • rakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest vastavalt etteantud juhisele • komposteerib taimejätmed orgaanilise aineriingi tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks • iseloomustab puuviljakultuuride hoiustamise viise, hoidlaid, kirjeldab vajalikke hoiustamistingimusi sõltuvalt saagist • sorteerib juhendamisel puuviljakultuure hoidlatehnikat kasutades • järgib tööülesannete täitmisel tööohutusnõudeid ning ergonoomilisi töövõtteid
<i>Teemad, alateemad –</i>	Puuviljakultuurid, nende liigitus, puuviljakultuuride määramine võrsete järgi. Viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamise põhimõtted. Viljapuude ja marjapõõsaste võra kujundamine ja hoolduslõikus. Puuviljakultuuride hooldustööd. Puuviljakultuuride saagi koristamine.
sh iseseisev töö 30 tundi	Võrsete herbaarium, viljapuu ja marjapõõsa võra kujundamine
sh praktika	-
Õppemeetodid	Loeng, praktiline töö, õppekäigud, probleemülesande lahendamine, diskussioon demonstratsioon, portfoolio
Hindamine	Eristav
Hindamisülesanded sh hindekriteeriumid	<p><u>Kompleksülesanne 1 Puuvilja- ja marjakultuuride istutamine</u> lävend: Etteantud puuvilja- või marjakultuuri istikule valmistab ette istutusala ning istutab, toestab, kastab ja multšib ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Koostab juhendamisel portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib oma töö tulemust.</p> <p>hinne 4: Etteantud mitmele puuvilja- või marjakultuuri istikule valmistab ette istutusala ning istutab, toestab, kastab ja multšib ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid).. Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust.</p> <p>hinne 5: Etteantud mitmele puuvilja- või marjakultuuri istikule valmistab ette istutusala ning istutab, toestab, kastab ja multšib ning</p>

	<p>teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni. Tegutseb parima tulemuse nimel.</p>
	<p><u>Kompleksülesanne 2 Puuvilja- ja marjakultuuride hooldustööd</u> lävend: Teostab puuviljakultuuri kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö) kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Arvestab materjalide mahud. Koostab juhendamisel portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib oma töö tulemust. hinne 4: Teostab puuviljakultuuri kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö) kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Arvestab materjalide mahud. Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. hinne 5: Teostab puuviljakultuuri kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö) kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Arvestab materjalide mahud. Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. Teeb hooldustööde kohta põhjendatud ettepanekuid. Koostab sessorse hoolduskava. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.</p>
	<p><u>Kompleksülesanne 3 Puuvilja- ja marjakultuuride saagi koristamine</u> lävend: Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Koostab juhendamisel portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib oma töö tulemust. hinne 4: Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Järgib sobivat koristusaega ning hoiukoha tingimusi. Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning</p>

	<p>esitleb praktilisi ülesandeid Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust.</p> <p>hinne 5: Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ja -klassidest kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Järgib sobivat koristusaega ning hoiukoha tingimusi. Eristab kultuure hoiutingimuste eripära alusel. Koostab portfoolio puuvilja- ja marjakultuuride kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. Teeb tööde kohta põhjendatud ettepanekuid. Kirjeldab erinevaid puuvilja- ja marjakultuuride hoiustamise võimalusi. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.</p>
sh hindamismeetodid	<p>Praktiline tööskuste demonstratsioon, portfoolio, testid ja harjutusülesanded, puuvilja- ja marjakultuuride võrsete praktiline määramine</p>
Õppematerjalid	<p>Astover, A. Mullateadus. Tartu, 2012 Kask, R. Eesti mullad. Tln: Mats, 1996. Niiberg, T., Lauringson, E. Umbrohud tüliks ja tuluks. Tln: Maalehe Raamat, 2007. Karmin, M., Lepajõe, J. Umbrohud ja nende tõrje. Tln: Valgus, 1991. Kuldkepp, P. Taimede toitumise ja väetamise alused. Tln: AS Infotrükk, 1994. Kärblane, H. /koost/. Taimede toitumise ja väetamise käsiraamat. Tln: Tallinna Raamatutrükikoda, 1996. Pallum, V. Suur taimekaitseraamat. Tln: Maalehe Raamat, 2007. Pallum, V. Taimekaitse köögiviljaaias. Tln: Maalehe Raamat, 2000. Teras, R. Aedniku ABC. Seemnest suureks. Tln: AS Ajakirjade Kirjastus, 2009. Annist, J. Aedniku ABC. Istutamise kunst. Tln: AS Ajakirjade Kirjastus, 2008. Bradley, S. Paljundamise alused. Kuidas teha nii, et taimi saaks palju? Tln:Maalehe Raamat, 2008. Meensalu, L., Järvan, M., Linnamägi, A., Roosve, G. F., Virit, V. "Köögiviljandus" 1988. 423 lk. Issako, L. „Köögiviljad ja maitsetaimed“ 1989. 159 lk. Pomoloogia, 2012 Eestisse perspektiivikad viljapuu ja marjasordid 2010 Viljapuude ja marjapõõsaste lõikamine 2011</p>

	Eesti põllu- ja maamajanduse nõuandeteenistuse kodulehekülg [http://www.pikk.ee/] Jõgeva Sordiaretuse Instituudi kodulehekülg [http://www.sordiaretus.ee/]
--	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Iluaiandus	8	H. Molok
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskuse kasvatada ilutaimi järgides head aiandustava ning keskkonna- ja tööohutusnõudeid		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Liigitab ilutaimi (roht- ja puittaimed)	<ul style="list-style-type: none"> eristab peamisi rohttaimi, nimetab neid nii eesti-kui ladina keeles (vt nimekiri) süstematiseerib neid eristab peamisi puittaimi, nimetab neid nii eesti-kui ladina keeles (vt nimekiri) süstematiseerib neid 		
2. Etteantud juhiste alusel rakendab ilutaimede kasvatamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab ilutaimede kasvupinnaste omadusi määrab juhendi järgi mulla lõimise ja happesuse arvestab materjalide (kasvusubstraat, väetis, istikud, külvisse, aiatarvikud jm) mahud vastavalt lähteülesandele, kasutades erinevaid infoallikaid ning lähtudes planeeritavast tootmismahust juhise alusel 		

	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab väetusnormi, väetab ilutaimi käsitsi juhise järgi, käsimehhanismidega, väetisedosaatori või väetise külvikuga vastavalt väetamisplaanile, järgib tööohutusnõudeid
3. Etteantud juhiste alusel valmistab ette ilutaimede kasvukoha	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ilutaimede kasvupinnaste omadusi • määrab mulla lõimise ja happesuse juhise järgi • arvestab juhendamisel materjalide (kasvusubstraat, väetis, istikud, aiatarvikud jm) mahud vastavalt lähteülesandele ning hangib lisateavet asjakohastest allikatest • valmistab ette vastavalt etteantud juhisele ilutaimede kasvukoha ning kasutab selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu
4. Etteantud juhiste alusel külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab	<ul style="list-style-type: none"> • teostab vastavalt etteantud juhistele paljundusmaterjali hindamise visuaalselt sh ajatavate kultuuride kvaliteeti ja kvalifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele • külvab vastavalt etteantud juhistele seemned, pikeerib ja istutab vastavalt külvinormile ning istutuskeemile
5. Etteantud juhiste alusel teostab ilutaimede hooldustöid, lähtudes taime agrotehnoloogiast.	<ul style="list-style-type: none"> • arvestab materjalide (kasvusubstraat, väetis, istikud, aiatarvikud jm) mahud vastavalt lähteülesandele ning hangib lisateavet • selgitab vastavalt etteantud juhistele väetamise põhimõtteid, mõju taimedele ja keskkonnale, väetab taimi vastavalt külvinormile järgides töö- ja keskkonna ohutusnõudeid asjakohastest allikatest • multšib vastavalt etteantud juhistele käsitsi või mehhanismidega, arvestab ilutaimede agrotehnilisi nõudeid • toestab vastavalt etteantud juhistele ilutaimi arvestab nende eripära • hooldab vastavalt etteantud juhistele ilutaimi, lähtudes agrotehnoloogiast • kastab vastavalt etteantud juhistele ilutaimi käsitsi või kastmissüsteemidega, järgides tööohutusnõudeid • liigitab vastavalt etteantud juhistele ja kirjeldab enamlevinud ilutaimede kahjustajaid (vt nimekiri), teeb taimekaitsetöid ning järgib keskkonna-ja tööohutusnõudeid • tõrjub vastavalt etteantud juhistele umbrohtu kasutades vajalikke tööriistu ja -vahendeid • kaitseb vastavalt etteantud juhistele ilutaimi ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest, kasutab vastavaid abivahendeid • kujundab vastavalt etteantud juhistele puittaimede võra, kärbib või harvendab neid kasvu ergutamiseks või õitsemise soodustamiseks, rohttaimi lõikab vastavalt taimehaabituse eripärale

	<ul style="list-style-type: none"> • komposteerib vastavalt etteantud juhistele taimejäätmel orgaanilise aineriingi tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks
6. Etteantud juhiste alusel koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab toodangu	<ul style="list-style-type: none"> • hindab vastavalt etteantud juhistele toodangu kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele • koristab juhendamisel saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele • pakendab, markeerib ja ladustab juhendamisel saagi või toodangu lähtudes ilutaimede kvaliteedinõuetest ning -klassidest vastavalt etteantud juhisele arvestades tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi
7. Etteantud juhiste alusel kasutab tööks vajalikku tehnikat	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette juhise järgi ilutaimede kasvukoha ning kasutab selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu • multšib juhise alusel käsitsi või mehhanismidega arvestades ilutaimede agrotehnilisi nõudeid • tõrjub juhise järgi umbrohtu kasutades vajalikke tööriistu ja -vahendeid
Teemad, alateemad	Puittaimed (igihaljad ja heitlehised puud ja põõsad, liigid ning nende sordid; erinevatesse kasvukeskkondadesse sobivad liigid, puittaimede hooldustööd. Rohttaimed (suvikud, püsikud, liigid ning erinevatesse kasvukeskkondadesse sobivad liigid, rohttaimede kasvuaegne hooldustööd). Looduslikud liigid haljastuses. Ilutaimede enamlevinud kahjurid ja haigused. Ilutaimede erinevad paljundamise viisid. Katmikala kultuurid, ilutaimede ajatamine.
sh iseseisev töö 30 tundi	Ilutaimede hooldustööd etteantud juhiste alusel
sh praktika	-
Õppemeetodid	Loeng, praktiline töö, õppekäigud, portfoolio, demonstratsioon, probleemülesande lahendamine, diskussioon
Hindamine	Eristav
Hindamisülesanded sh hindekriteeriumid	<p><u>Kompleksülesanne 1 Herbaariumi koostamine 50 ilutaimest (vt nimekiri)</u></p> <p>lävend: Korjab või fotografeerib vajaliku koguse ilutaimi, kuivatab/fotografeerib need etteantud juhise järgi, vormistab herbaarlehed/digilehed nõuete kohaselt. Varustab kogutud taimeliigid vajaliku infoga (koguja, kuupäev, kogumise koht, taime nimetus eesti ja ladina keeles).</p> <p>hinne 4 : Korjab või fotografeerib vajaliku koguse ilutaimi, kuivatab/fotografeerib need etteantud juhise järgi iseseisvalt, vormistab herbaarlehed/digilehed etteantud nõuete kohaselt iseseisvalt ja korrektselt. Varustab kogutud taimeliigid vajaliku infoga (koguja, kuupäev, kogumise koht, taime nimetus eesti ja ladina keeles).</p>

	<p>hinne 5 : Korjab või fotografeerib vajaliku koguse taimi, kuivatab/ fotografeerib need etteantud juhise järgi iseseisvalt, vormistab iseseisvalt herbaarlehed/ digilehed etteantud nõuete kohaselt. Varustab kogutud taimeliigid vajaliku infoga (koguaja, kuupäev, kogumise koht, taim nimetus eesti ja ladina keeles). Nimetab kogutud taimeliike ladinakeelsete taimenimedega.</p>
	<p><u>Kompleksülesanne 2 Ilutaimede kasvatamine</u> lävend: Valib etteantud valikust ilutaimede kvaliteetsed seemned ja/või istikud, valmistab juhendamisel ette istutusala ning külvab või istutab (vajadusel toestab) ja kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib oma tööd. hinne 4: Valib mitme etteantud erineva taimeliikide seemned või istikud, valmistab ette istutusala ning külvab või istutab (vajadusel toestab) ja kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib oma tööd, kasutades erialast sõnavara. Määrab valitud taimeliigid. hinne 5: Koostab iseseisvalt etteantud istutusala taimevaliku. Valib ilutaimede kvaliteetsed seemned ja/või istikud, valmistab ette istutusala ning külvab või istutab (vajadusel toestab) ja kastab ning teeb istutusjärgseid hooldustöid kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Analüüsib oma tööd, kasutades erialast sõnavara. Põhjendab oma valikuid. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.</p>
	<p><u>Kompleksülesanne 3 Ilutaimede hooldamine</u> lävend: Teostab juhendamisel ilutaimede kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö) kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Arvestab materjalide mahud. Koostab juhendamisel portfoolio ilutaimede kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib oma töö tulemust. hinne 4: Teostab ilutaimede kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö) kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Arvestab materjalide mahud. Koostab portfoolio ilutaimede kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. hinne 5: Teostab ilutaimede kasvuaegse hoolduse (multšimine, kastmine, väetamine, lõikamine, kahjustuste kindlaks tegemine, taimekaitsetöö), kasutades vajalikke tööriistu õiges järjekorras (järgides tööohutusnõudeid). Valib sobivad materjalid ning töövõtted. Arvestab materjalide mahud. Koostab portfoolio ilutaimede kasvatamisülesannetest- ja töödest ning esitleb praktilisi ülesandeid. Analüüsib kasutades erialast sõnavara oma töö tulemust. Teeb</p>

	hooldustööde kohta põhjendatud ettepanekuid. Suhtleb kaasõppijatega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni.
Hindamine	Eristav
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, demonstratsioon, suuline vastamine
Õppematerjalid	<p>Endel Laas, 1987. Dendroloogia. 2. Parandatud ja täiendatud trükk. „Valgus”, Tallinn.;</p> <p>Eino Laas, 2003. Okaspuud. „Atlex”, Tartu.;</p> <p>Urmas Roht, 2007. Lehtpuud I. „Atlex”, Tartu.;</p> <p>Urmas Roht, 2011. 90 kodumaist puittaime. „Huma”, Tallinn.;</p> <p>Urmas Roht, 2012. 90 tavalisemat võõrpuittaime. „Atlex”, Tartu.;</p> <p>Urmas Roht, 2013. 90 okaspuud. „Atlex”, Tartu.;</p> <p>Olev Henno, 1995. Puude ja põõsaste välimäär aja. 2. ümbertöötatud trükk. Tallinn.;</p> <p>Helve Sarapuu, 1969. Puude ja põõsaste paljundamine. „Valgus”, Tallinn.;</p> <p>Helve Sarapuu, 1983. Puud ja põõsad haljastuses. „Valgus”, Tallinn.</p> <p>Virve Roost. Toataimed. Tln. Valgus.</p> <p>Alanko, P. Püsililled.</p> <p>Tara, A.-K. Suvelilled.</p> <p>Uurman, K. Rohttaimed. E-kursus.</p> <p>Aomets, M. Suvelilled.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Praktika	15 EKAP	L. Nesterova
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodulid: sissejuhatus erialasse, köögiviljandus, puuviljandus ja iluaiandus		
Mooduli eesmärk	Praktikaga taotletakse, et õpilane rakendab reaalses töökeskkonnas erialaõppes omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Etteantud juhiste alusel valmistab ette taimede kasvukoha	<ul style="list-style-type: none"> tunneb kasvupinnaste omadusi määrab juhendamisel mulla lõimise ja happesuse arvestab materjalide (kasvusubstraat, väetis, istikud, aiatarvikud jm) mahud vastavalt lähteülesandele vastavalt etteantud juhisele valmistab ette taimede kasvukoha ning kasutab selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu 		
2. Etteantud juhiste alusel külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ette vastavalt etteantud juhiste taimede kasvukoha ning kasutab selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu külvab vastavalt etteantud juhistele seemned, pikeerib ja istutab vastavalt külvinormile ning istutusskeemile 		
3. Etteantud juhiste alusel teostab taimede	<ul style="list-style-type: none"> arvestab juhendamisel materjalide (kasvusubstraat, väetis, istikud, aiatarvikud jm) mahud vastavalt lähteülesandele 		

<p>hooldustöid, lähtudes taime agrotehnoloogiast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rakendab vastavalt etteantud juhistele väetamise põhimõtteid, arvestab väetiste mõju taimedele ja keskkonnale, väetab taimi vastavalt külvinormile järgides töö- ja keskkonna ohutusnõudeid • multšib vastavalt etteantud juhistele käsitsi või mehhanismidega; arvestab taimede agrotehnilisi nõudeid • toestab vastavalt etteantud juhistele ja vajadusele taimi arvestades nende eripära • hooldab juhendamisel taimi vastavalt vajadusele lähtudes agrotehnoloogiast • kastab vastavalt etteantud juhistele ilutaimi käsitsi või kastmissüsteemidega, järgides tööohutusnõudeid • teostab vastavalt juhistele taimekaitsetöid ning järgib keskkonna-ja tööohutusnõudeid • vajadusel tõrjub umbrohtu kasutades vajalikke tööriistu ja – vahendeid juhiste alusel • kaitseb vastavalt etteantud juhistele taime ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest, kasutab vastavaid abivahendeid • kujundab lähtudes eesmärgist, vastavalt juhistele taimede võra või kärbib ja harvendab taimi • komposteerib vastavalt etteantud juhistele taimejätmed orgaanilise aineringe tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks
<p>4. Etteantud juhiste alusel koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab toodangu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele • pakendab, markeerib ja ladustab saagi või toodangu lähtudes kvaliteedinõuetest ning -klassidest vastavalt etteantud juhisele arvestades tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi
<p>5. Etteantud juhiste alusel kasutab tööks vajalikku tehnikat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette taimede kasvukoha ning kasutab selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu • multšib käsitsi või mehhanismidega; arvestab taimede agrotehnilisi nõudeid • tõrjub juhise alusel umbrohtu kasutades vajalikke tööriistu ja – vahendeid, arvestades tööohutusnõudeid ja ergonoomikat
<p>6. Etteantud juhiste alusel rakendab taimede (sh ajatatavad taimed) kasvatamise põhimõtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • eristab kasvupinnaste omadusi • selgitab vastavalt etteantud juhistele ning taimede üldisele olukorrale välja väetamise vajaduse, mõju taimedele ja keskkonnale, väetab taimi vastavalt külvinormile järgides töö- ja keskkonna ohutusnõudeid • teostab vastavalt etteantud juhistele paljundusmaterjali hindamise visuaalselt sh ajatatavate kultuuride kvaliteeti ja kvalifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele

	<ul style="list-style-type: none"> • komposteerib vastavalt etteantud juhistele taimejätmed orgaanilise aineriingi tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks • järgib oma töövaldkonna õigusaktide nõudeid • teostab taimekaitseteid juhise alusel ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid
7. Täidab ja esitab vajaliku praktika dokumentatsiooni	<ul style="list-style-type: none"> • täidab igapäevaselt praktikapäevikut, märkides sinna tehtud tööd ja kulutatud aja • analüüsib tehtud tööd, töö kulgu ning praktika protsessi • esitab õigeaegselt oma praktikalepingu ja praktikapäeviku • vormistab praktikapäevikust kokkuvõtte portfooliosse
Teemad, alateemad	<p>Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Töökoha ettevalmistamine. 2. Paljundus- ja istutusmaterjali hindamine. 3. Külvamine, pikeerimine ja istutamine. 4. Puude/põõsaste istutamine. 5. Kastmine istutamisel. 6. Väetamine külvamisel ja istutamisel. 7. Multsimine. 8. Toestamine. <p>Aiakultuuride hooldamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kastmine. 2. Väetamine. 3. Taimekaitsetööde tegemine. 4. Umbrohutõrje tegemine. 5. Kujundamine ja lõikamine. 6. Taimede kaitsmine ebasoodsate mõjude eest. <p>Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taimmaterjali generatiivne paljundamine. 2. Taimmaterjali vegetatiivne paljundamine. 3. Istikute kasvatamine. 4. Kvaliteedi hindamine ja istikute sorteerimine. 5. Toodangu pakendamine ja märgistamine
sh iseseisev töö 40 tundi	Praktika dokumentide täitmine. Praktika esitluse koostamine praktika kaitsmiseks
sh praktika	Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine, hooldamine; saagi/toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine.
Õppemeetodid	Praktiline töö
Hindamine	mitteeristav
sh hindekriteeriumid	-

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne „A“ (arvestatud) kujuneb, kui õpilane on omandanud mooduli õpiväljundid vähemalt läveni tasemel, esitanud nõuetekohaselt täidetud praktikapäeviku, saanud positiivse hinnangu praktikajuhendajalt, esitlenud eneseanalüüsi praktika kohta, kasutades esitlusprogramme
sh hindamismeetodid	Praktilistel töödel aednikuoskuste demonstreerimine, probleemülesannete lahendamine juhendamisel
Õppematerjalid	Praktiliste tööde juhendmaterjalid (kirjalikud ja suulised), ohutusjuhendid ettevõttes